

"ПОБОЖНІ" БАЖАННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ КАПІТАЛІСТІВ.

АМЕРИКАНСЬКІ КАПІТАЛІСТИ ПІДПІМАЮТЬ ГОЛОС ЗА ЗЛУКОЮ КАНАДИ ЗІ ЗЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ. — КАЖУТЬ, ЩО ТАРИФИ Є КАРОЮ ДЛЯ ОБОХ НАРОДІВ. — ОБНІЖУЮТЬ КАНАДИ РАЙ, ЯКЩО ВОНА ЗЛУЧИТЬСЯ ЗІ ЗЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ. — ПОДАРУЮТЬ ВЕЛИКІ БРИТАНІ ЗА КАНАДУ ВСІ ВОЄННІ ДОВГИ. — ПОДАРУЮТЬ ВСІ ВОЄННІ ДОВГИ І ВІСНИЙ МИР СВОГО.

Американська бостонська газета, "Boston Post", вмістила цікаву статтю, яка виявляє "побожні" бажання американських капіталістів і яка викликає в англійській й канадській пресі широкі коментарі. Статтю написав фінансовий редактор згаданої газети Артур Дж. Бін і каже, що написав він її не без відома американських фінансових кіругів. Подаємо її в дослівному перекладі за вінніпегською газетою "Трібюн".

Коли-б уявлена особа з Марсу зійшла на північно-американський континент і побачила широку-розвинену індустрію на південному боці канадської-американського кордону і примітивне проложення на північному боці, то її треба простити за виклик, мовляв: Пока "Які-ж дурні є оті смертніки!"

Можливо найбільш різким є контраст на кордоні між провінцією Онтаріо й штетом Нью-Йорк. На американському боці, аж до самої кордонної лінії, густий ліс заміснений комуніонами представляє найбільш розвинену індустрію зі всіх часів. На канадському боці виглядає, немаче ржа вкрита земля.

Здовж цілої лінії від східного берега Північної Америки до західного економічний контраст є такий різкий, що Марксівні зразу пізнав би, що на континенті є щось неправдиве. Він оглянув би широкі нерозвинені природні багатства на північному боці лінії і інтенсивний розвиток на південному боці й дивувався-б, чи то не божевільні охопили людей Північної Америки, що стає на перешкоді кращого уложення ситуації одного боку перед другим.

Коли-б йому (Марксівні) — ред. "У.Р.В." сказали, що ці два народи є під іншими урядами, він, розуміється, запитав би, чи ворогують вони між собою. Коли-б йому сказали, що ці люди є в найбільш приятельських відносинах і уважають одні других, він прийшов би до переконання, що тут є якась божевільство. Коли-б йому пояснили, що обидва уряди встановили тарифу й інші перешкоди між двома країнами, якими карають обидва народи за провадження торгівлі між собою, він переконався-б, що тут є така божевільство.

М. КОЦЮБІНСЬКИЙ.

У ГРІШНИЙ СВІТ.

(Новела.)

(Продовження.)
Вона любила осінню пору, коли повітря було таке прозоре, що гори здавалися, зсувались і стояли, як стіни храму. Ліс одягався тоді у жовте й червоне листя, а сонце обертало його у золоті і вогні. Під здавалося тоді, що то сонми священників в золотих ризах, з засвіченими свічками в руках, правлять службу богу, а купі чорних сосон, мов сестри-черниці побожно схиляючись, слухають святу мову. Вона чула тоді спів.

Вона любила холодні осінні ночі, повні місячного сяйва, коли ревіли в далекіх горах олені та справляли смертельні бої, а гірські ліси, як море, котили чорні хвилі, по яких плали, немаче човен з вітрилом, біла церковця.

Так страшно було у такі ночі. Послушки рушили далі, а за ними рушили й гори, міняючи форми та фарби.

Канадський продуцент пшениці є покараний 42-ма центами на бушлі за те, що продає свою пшеницю Американцеві по другий бік кордону, як також покарано від 20 до 40 процент кожного Канадійця, котрий хоче продати свої фабричні залізничні вироби, сіно й багато інших продуктів в цій країні. З другого боку, американські фабриканти, що хочуть щось продати Канадійцям по другий бік кордону, є вкарані канадським урядом від 25 до 40 процент майже на всіх своїх продуктах.

Хоч провінція Квебек має міліони кіньських сил електричної енергії, вона марнує її в своїх ріках, відмовляючи переселенню цієї сили через кордон, маючи на меті, розуміється, заставити американських фабрикантів будувати фабрики в Канаді.

Без огляду на факт, що Канаді потрібні наші товари, а нам потрібні канадські. Думаючи доде по обох боках кордону зрозуміли вже давніше, що положення неправдиве; що кожна країна має лишки, потрібні другій країні, і що, логічно, нема ніяких причин для цих економічних перегородок між двома країнами.

Але все-ж таки, так довго, як існують два уряди, мусять бути тарифні стіни. Самолюбні інтереси по обох боках кордону стало пнутися до економічних переваг і здобувають їх через протекційні закони.

Економічні закони Північної Америки йдуть на північ і на південь, але політичні йдуть на схід і захід. Завдяки цьому дуже мало тертя буває між двома країнами, але ж Канада зростає в силу індустріально, чи навпаки, дуже можливо, що виникнуть серйозні економічні тертя. Обидві сторони, можливо, будуть мати знамениті аргументи зі своїх точок погляду, але це не зм'ягчить тертя.

Це є те положення, яке привело до питання про об'єднання цих двох країн. Багато думаючих людей вірять, що тепер явраз для цього настав час.

Які-ж кроки треба підприняти в цьому напрямі? Перше — може зібратися велика неофіційна конвенція лідерів бізнесових і соціальних організацій Великої Британії, Канади й Злучених Держав, що репрезентували-б всі від-

тинки опії. Вони можуть зібратися разом, обговорити цю справу й дати звіт, що вони ви-найшли.

Дуже можливо, що така конференція може дати дуже виснажливий звіт, який може привести до кращого розуміння цих проблем. За неофіційною акцією може прийти гармонічна офіційна акція між двома країнами.

Якщо Велика Британія буде задоволенна, що її воєнні довги Канаді будуть усунені й буде задоволенна, що її торговельні зносини з Канадою не тільки затримуються, але й збільшаться через скорший розвиток Канади, то чи не є можливим, що британський сенімент буде прихильний такій злуці?

Якщо Канадійці будуть задоволені, що їх провінції чи штети будуть мати таку-ж саму свободу, як вони мають тепер і що їх представителі в конгресі дадуть так багато, або ще й більше слова у вирішуванню своєї судби, а побіч того дідануть задоволення в зрості їхнього багатства й життєвого урівня — чи не є це можливим, що вони будуть за злукою? Який спротив може мати кожний Американець проти вступлення в нашу національну родину великого канадського народу, народу тако-ж самого походження, як і наш, нахненного такими самими ідеалами свободи й щастя?

Від такого початку можна прийти до угоди, яка усунула-б всі політичні, економічні, релігійні чи расові спротиви з боку Канади. Ця угода може покрити такі питання, як ліквідація всіх економічних перегородок кожної провінції, вживання французької мови, відшкодування індустріям і т. ін.

Остаточна угода прийти до цієї точки, де різні провінції Канади з подинока можуть самі голосувати за цю злукою, як наші штети через конгрес.

Розуміється, все вище наведене тільки сугестії, але лише було-б говорити, що до злуки не може прийти, коли-б тільки сенімент у Великій Британії, Канаді й Злучених Держав був за цим.

Як автор цього значення не знав, така злука збільшила-б багатство народу Північної Америки до того, що найбільш Злучених Держави змогли-б сканслювати всі європейські воєнні довги.

Це не тільки усунуло-б тертя між народами Північної Америки, але й в Європі. Європа більше не почувала-б, що вона спливає кров'ю економічною сдлачуючи довги Вуйковій Семові. Розуміється, зовсім не перекорбимо, коли скажемо, що таке вирішення приспінить є до-броду, під впливом яких сам війна може бути усунена на завжди.

Корови ревіли, мабуть товар вже зачули. Треба було спішити. Ратом ліс розірвався. Розступилися сосни і обгорнули широку поляну, свіжу, похмуру, куди як на ложе спалили синій роси. Старезний дуб, по-сидній серед поляни святим Кузьмою, чорний, кошлатий, немов його, заступник, відав жак задеку гостей, просив спочити.

Корови бродили на паші, а чорні буйволі, малі й горбаті, покинувши істи, повернули до гостей свої волохаті шиї і дивилися на них червоними, недобрими очима.

Під пахучим варив щось на вогнищі дубов. Можна було вертати до дому. Та їм не хотілося. Загріті крутими стежками, напоєні гірським повітрям, послушки бігли веселі.

Поліземо далі, на шпиль, — прохала Варвара. Вона вся зачервонілася, чула смак волі і зовсім забула про малину.

Устина не змагалася. Вгорі ліс був густіший та ще чорніший. Гори десь шеміли. Настанала ніч. Коструба-

3 ЖИТТЯ ПАРТІЙНИХ ЧАСТИН.

Реорганізація.

Реорганізація партії являється під теперішню хвилю не тільки найважливішим, але й найтяжчим питанням для всіх партійних частин. Рішення в справі реорганізації партії, винесене останньою всеукраїнською конвенцією, членство прийняло як таке, якого ані оминуть, ані замінити чимсь іншим не можливо. Справа ця майже не дискутувалася, хоч і не всі члени розуміли її основне значіння. Це пояснювалось тим, що всякий добував, що партії чогось не достало, що є якісь хибі та що зміни конечні. Деякі партійні відділи вже заздалегідь, щоб вдержати партію, змушені були ще перед конвенцією змінити свою організаційну форму та перейти на форму фабричних груп. Та це були винятки.

Однак саме переведення реорганізації й практичне примінення її до всіх партійних відділів у всіх місцевостях Канади, та-у різних умовах, вимагає від членства щось більше, чим коли небуло вимагала партія. Вона вимагає від кожного члена більше партійної кваліфікації, кращої й скоршої орієнтації, більшої дисципліни, гнучкішої тактики та ширшого й ґрунтовнішого розуміння класової боротьби у всіх її формах. І на цьому місці стрічаємо найперші труднощі.

Дотеперішня наша партійна діяльність, в старій організаційній формі, не дозволяла, або не спричинялась до тіснішої консолідації та спільної акції всіх партійних частин, з їхніми мовними розгалуженнями. Ці я з і к о в і відділи не все мали зв'язок з робітничими масами і їх організаціями, як трейд-юні та політичні організації, через що не зливались і не могли зливатися з ширшим робітничим рухом. Язикові відділи не могли мати впливу в цих організаціях, а тим самим не могли виконувати своїх завдань в загальному робітничому русі.

Реорганізація партії вводить нас в новий період партійного життя. Ми приймаємо нову організаційну форму, що нищить і усуває цю різноманітність та автономність різних партійних частин, а зводить партію, як цілість, під одне центральне керівництво та краще її централізує. Партія вимагає, як від поодиноких своїх частин, так й від кожного члена, більше партійних кваліфікацій, чим вимагала вона коли небуло перед тим. Вона вимагає більшої активності на полі класової боротьби, як в індустріальних, так і в політичних масових робітничих організаціях.

До цієї активності потрібно більших підготовок, брак яких в нас дається відчувати. В нас заперімується не тільки брак

практичності, але й теоретичного розуміння партійної боротьби. Це більше утруднює реорганізаційний процес, чим самі язикові перешкоди, хоч і тих останніх не бракує. Це дається заперімувати на засіданнях наших реорганізованих частин. Ми бачимо там брак живих дискусій, завважуємо, якесь досить непевне поведіння членів, а часами навіть плянове ухиляння від участі в них. Тут явраз брак спільної мови, розуміння й орієнтації в загально-партійних справах, з якими члени не є обзайомлені. Деякі товариші так і висловлюються, що "не знаємо як і що робити після реорганізації", — а про мову згадуємо, як зовсім підрядну перешкоду. В кожній партійній частині, які доводилося мені відвідувати, бачимо цю спільну перешкоду, до усунення якої нам треба взятись рішучо й завзято, бо вона не дає нам розвинути ширшої партійної діяльності.

Звідки починають?

На це відповідь подав Ц.В.К. партії в одному з попередніх чисел нашої преси. На цей запитання повинні відгукнутись всі наші частини, поодинокі члени та ті, що стоять найбільше до партії та йдуть за її проводом. Ми мусимо відповісти при Ц.В.К. Головному Агітпроком, що занявся-б поставанням матеріалів в формі об'єднань, в яких були-б теоретичні й практичні зв'язки для членів.

Одн. фонд. Агітпроком і плянова праця від його проводом.

В.Б.

УВАГА ЛЕТБРИДЖ І ОКО-ЛІЦІЯ!

Старанням відділу ТУРФДім в Летбридж, відбувається в неділю 8. серпня ц. р. коло "Ривера"

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК.

Місце пікніку те саме, що й минулого разу. Програма пікніку дуже багата і різномодна. Будуть різного роду спортивні гри і забави, а крім цього розіграва, вибори і багато різних несподіванок. Будуть теж холодні напитки, смачні перекуски і т. ін. Для учасників спортивного частини програми, що побільша, призначені гарні, корисні річі. Гарні нагородили призначені також для побільшення виборів. На пікніку будуть грати два оркестри.

Обов'язком всіх Українців Летбридж і околиці прибути на цей пікнік. Чистий дохід з нього призначений на піддержання Укр. Роб. Діткої Школи в Летбридж.

Приходьте і кличте своїх знайомих! В разі непогоди пікнік відбудеться в сідуючу неділю.

ПРО ПОЛОВІ НЕДУГИ.

(Стаття д-ра Осипа Мегаса для "Укр. Роб. Вістей").

(Докінчення.)

Сифіліс (твердий шанкер).

Сифіліс, або пранці, є далеко більше серйозною заразливою половиною недугою, бо ця зараза включає цілий організм. Ця зараза переходить з одної особи на другу через полові зносини, а часто людина заражується від другої через поцілунок, уживання ложки від зараженого, цигарниці, шпатель, горняк і других знарядів, уживаних зараженою особою. Часом вистарчає сидіти у відкожних місцях, виходах, де сиділа заражена особа, щоб набратися сифілісу. Цего рода сифіліс називається набути-м, відріжнення його від вро-дженого або унаслідкуваного сифіліса, який дитина дістає від заражених родичів, або лише від зараженої матері.

Зараза ця ширить малесенький, подовгастий мікроб, т. зв. "спірохет", який живе в тілі і в крові заражених. Коли дивитись через мікроскоп на сифілісового мікроба, то він має вигляд подовгастого погнутого дрюта, або коркотяга.

Він пливає в ріпі або в крові дуже прудко, а голим оком його не побачиш.

Зараза сифілісом повстає в той спосіб, що цей мікроб-спірохет дістається через прогалину тонесенької шкіри на природженню або на наших варгах (губах) до крові і в протязі кількох тижнів (3—4) по стичності з зараженою особою на слезистій оболонці чи на шкірі показується малі, дуже твердий прищик, який є першим признаком сифіліса. Цей прищик не є болючий. Цей прищик скоро тратить свій вершок і перемінюється опісля в болячок, який триває кілька тижнів. Є він твердий і опісля лізе, лизаючи на цим місці затвержену шкірку. В тім самім часі, як цей твердий прищик, або твердий шанкер появиється на природженню, майже всі желези в пахвинях тверднуть і побільшаються до величини грубої фасолі.

Є чотири степені сифіліса. Всі повищі признаки є першим сифілісом. В 6—7 тижнів потім наступає друго-степенний сифіліс, який пізнаємо на хорім по загальним побільшенню і затвердженню усіх лімфатичних желез по цілім тілі. В кілька днів по цим загальним побільшенню желези ціла шкіра хорого дістає-висипку, щось в роді мідяних плям. Ці плями є покриті тонесенькою лускою на долонях і підшвах. В той сам час хорій дістає біль горла і горлячку і чується ослаблений. Ця висипка триває яких кілька тижнів і опісля цежає.

Коли однак хорій бачне відразу, по появі твердого шанкра, лічиться лікарством Ері-розуміють.

Вона спочатку зітхає, втуплює потім підведені очі кудись в простору, у лісову пільму і сливе шепче:

— Тільки здригнула — чую знову він стоїть надо мною. Розплющую очі — а він такий благополіний, кучері в'ються по плечах, шокі рум'яні, очі — як свічі... поклав свою руку на мої плечі та й каже голосом райським: — "Чого лежиш тут на моєму ложі? Це моя келія, я жив тут довго, спав тут, мовився"... А мені страшно, вогонь іде по тілі... Чи не сатана то во образі прекрасним, надісланий з пекла во іскушенню... Святий, святий, святий... А він нахилився, як кучері лоскотує... — "Вставай, Серафимо!"

— Матушко, чи не можна нам замовара? — переймають прочане якусь черничку. — Треба-б сестри Марії... — й прохидить далі.

Сестра Анфиса стає на дверях кринички. — Отак... одна на одну скидають... лінній-ж, господи! — закидає вона свої тенети на черничку. (Кінець буде.)

Матушка Серафима спускає очі до долі і зтиха каже: — Знову цієї ночі бачила... Тепер вже не можна тікати. Матушка-казначка любить звирятись молодшим. Ті її бідрш

ха, т. зв. сальфарзаном, то не буде мати другостепенного сифіліса і плям на шкірі не буде мати.

Отже первостепенний сифіліс зачинається малим твердим пришком, другостепенний сифіліс — різномодними мідяними і червоними плямами на шкірі.

Третьюстепенний сифіліс наступає часом в кілька місяців, або в кілька років до другостепенним. Він кидається в якік небудь часті людського організму у формі хронічних боляків. Цей сифіліс може показатись в очах, в костях, в хребті, в жилах, в христі носовім, словом денсудь в тілі або на тілі. Найчастіше сифілістичні знаки третього степеня появиляються в кровоносних і нервових частях тіла, себто в артериях, жилах та мізку. Де би це не було, хорій відчуває постійний біль, а коли в мізку зачинає рости сифілістична зараза, то хорій остаточно дістане помішання розуму і божевільє.

Божевільство і всік нервові недуги є часто результатом попередної зарази сифілісом і як такі — належать до четвертого степеня сифіліса. Кров, мовзок або теча з хребтового каналу показує часто сифілістичні організми — строхети.

Вроджений сифіліс дістає дитина від сифілістичних родичів. Дитина така або замирає в матерій матиці, або коли вродиться, то буде хирлявою, марною, плаксивою, буде часто терпіти на нежит носа, прищі на губах, плями на тілі, жовні, поповані зуби і т. д. Заражений сифілісом матері найчастіше скидають діти, звичайно в кілька місяців перед часом.

Завдяки великому винаходу німеччини професора Еріліха і Вассермана, сифіліс тепер є недугою, яку можна видіти. Лікарство Еріліха убиває сифілістичний організм в тілі. Винахід Вассермана важний тим, що після його методи ми годні пізнати на крові хорого, чи він дійсно має сифіліса чи ні. Невеличким сифіліс багато скорочує життя хорого, а коли такий хорій ожениється, то зараза переходить на діти.

Др. Осип Мегаса, лікар General Hospital в Едмонтоні, Алта.

БУДУВАННЯ СЕЛЬБУДУ В СЕДІ СКОВРОДИНІВЦІ.

Комітет Народного Комісаріату Освіти вирішила допомогти селянам села Сковородинівки, де недавно відкрито пам'ятник Г. С. Сковороді, збудувати нову будівлю для зразкового сельбуду. На що справу буде відпущено потрібну суму з державних коштів.

Товариші! Відновляйте перекладати на "Українські Робітничі Вісті"!